

Ochota bránit vlast: Češi v evropském a globálním srovnání

Co by byli obyčejní lidé ochotni udělat pro obranu své země, pokud by byla napadena? Nový průzkum agentury STEM z června 2025 přináší odpověď: **pouze zhruba čtvrtina Čechů by byla ochotna bránit svou zemi se zbraní v ruce**. Tento výsledek lépe pochopíme ve srovnání s obdobnými průzkumy v jiných evropských i mimoevropských státech. Data ukazují významné rozdíly, ovlivněné geografickou polohou, historickými zkušenostmi, demografií i kulturními postoji. V této analýze se podíváme na výsledky z Česka i na to, jak si v ochotě bojovat vedou další státy jako například Polsko, Německo, Slovensko, Švédsko, Spojené státy či Rusko.

Češi a obrana se zbraní v ruce

Podle průzkumu agentury STEM (červen 2025) by pouze **28 % Čechů bylo ochotno** aktivně se zapojit do obrany země se zbraní v ruce. Zbytek odpověděl záporně, nicméně mezi nimi byla i většina, která by byla ochotna pomoci v nevojenských podpůrných rolích — například v logistice, zdravotnictví nebo civilní

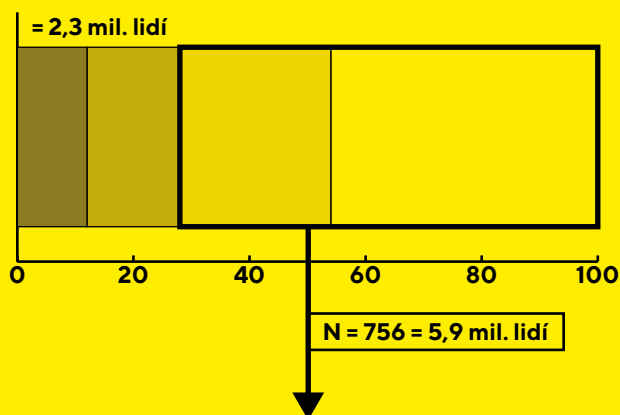
ochraně. Celkově tak **více než 60 % populace deklarovalo ochotu zapojit se do obrany státu alespoň nějakou formou**.

Z hlediska demografie je ochota bojovat vyšší u **mužů (42 %) než u žen (15 %)** a také u mladších lidí (18–29 let) oproti starším generacím. Zajímavé je, že v **podpůrných rolích** se rozdíly mezi pohlavími a věkovými skupinami prakticky stírají.

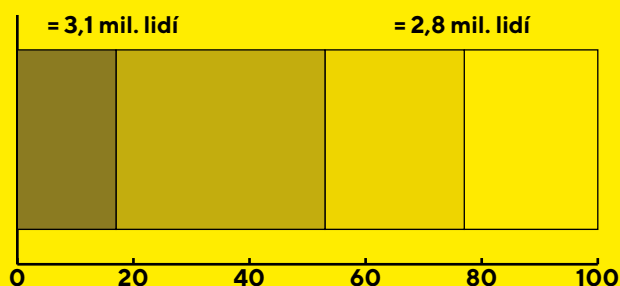
Přestože většina lidí souhlasí s obranou státu v principu, **osobní angažovanost v armádě zůstává nízká: 79 % Čechů nemá zájem o službu v armádě, jen 14 % by uvažovalo o měsíčním dobrovolném výcviku**.

Průzkum se mimo jiné zabýval i tím, o jaké dovednosti v rámci dobrovolného školení či cvičení státních institucí by byl nejvyšší zájem. V tomto směru jsou odpovědi poměrně vyrovnané, nicméně **největší zájem** Češi jeví o zdravotvědu a první pomoc a o správné chování v krizových situacích. Naopak nejmenší o kybernetickou bezpečnost a používání střelných zbraní.

Představte si situaci, že by Česká republika byla vojensky napadena. Byl(a) byste osobně ochoten/ochotna zapojit se do aktivní obrany země se zbraní v ruce?

A byl(a) byste ochoten/ochotna zapojit se do aktivní obrany bez zbraně v nějaké podpůrné roli (logistika, zásobování, IT, zdravotnictví apod.)?

- ☒ Určitě ano
- ☐ Určitě ne
- ☒ Spíše ano
- ☐ Spíše ne

K [posunům dle výzkumu](#) dochází v postojích Čechů vůči vyšším investicím do obrany. Zhruba třetina lidí (34 %) by zachovala dvě procenta výdajů HDP na obranu. Podle 17 % by se měly výdaje zvýšit na 3 %. A **pouze dle 8 %** by se měly postupně zvyšovat na úroveň 5 % HDP. Zhruba **pětina lidí považuje stávající výdaje na obranu za přehnané** a necelá pětina na problematiku nemá žádný názor.

Globální srovnání

V kontextu střední Evropy vycházejí Češi poměrně vysoko. Podle jiného průzkumu společnosti [GLOB-SEC](#) (květen 2025) by 81 % Čechů bránilo svou zemi v případě útoku, což je druhá nejvyšší hodnota ve střední a východní Evropě – hned po Polsku (84 %). Na opačném konci spektra je **Slovensko**, kde by svou zemi bránilo jen **49 % respondentů**. Analytici to připisují rozdělené společnosti a odlišnému vnímání války na Ukrajině. Česká republika podle nich vykazuje silnější národní narativy a vyšší míru důvěry v obranu.

Západní Evropa je na tom výrazně hůř. Podle průzkumu [Gallup International](#) z konce roku 2023 by v průměru jen **32 % obyvatel EU** bojovalo za svou zemi. Konkrétně **Itálie** vykazuje jednu z nejnižších hodnot: **jen 22 % Italů** by šlo bojovat. **Německo** osciluje mezi 23–43 %, v závislosti na metodologii a roku průzkumu. Ve **Švédsku** se ochota bojovat pohybuje okolo **53 %**, což je na západoevropské poměry relativně vysoké číslo, přisuzované obnově obranné politiky a vstupu do NATO.

Celosvětově vychází průměrná ochota bránit svou zemi na 50 %. V regionech jako Jižní Asie nebo Blízký východ dosahují hodnoty až 80–90 %. Např. Arménie (96 %), Saúdská Arábie (94 %) nebo Pákistán (86 %) patří ke světovým rekordmanům. V **USA by bylo ochotno bojovat 41 % populace**, v Japonsku pouze 11 %. V Rusku klesla ochota bojovat z 59 % v roce 2014 na 32 % v roce 2023, přičemž 48 % Rusů odpovědělo, že „neví“, zda by bojovali – což může reflektovat nejistotu i strach ze zveřejnění názoru.

Klíčové faktory

Z dostupných dat vyplývá několik faktorů, které ochotu bojovat významně ovlivňují:

- **Geografická blízkost hrozby:** země sousedící s konfliktem (např. Polsko, Finsko) vykazují vyšší ochotu než státy západní Evropy.
- **Historické zkušenosti a národní narativy:** patriotismus a kolektivní paměť zvyšují ochotu. Naopak pacifistická kultura (např. Německo či Japonsko po druhé světové válce) ji snižuje.
- **Vojenský výcvik a branná povinnost:** státy s povinnou službou (Finsko, Izrael, Jižní Korea) mají vyšší podíl ochotných bojovat.
- **Věk a pohlaví:** mladí a muži vykazují vyšší ochotu než senioři a ženy.
- **Důvěra ve stát a armádu:** lidé ochotněji bojují, pokud věří, že jejich země má šanci konflikt zvládnout a že vláda jedná spravedlivě.

Závěr

Česká republika zůstává v evropském kontextu **nadprůměrně odhodlanou zemí** – především ve smyslu celkové vůle se podílet na obraně. Přesto ochota osobně bojovat zůstává nízká (28 %). To je **výzvou pro politiku obrany**: stát musí hledat způsoby, jak aktivizovat ochotné občany k účinné podpoře obrany – například přes civilní ochranu, dobrovolné výcviky nebo záložní složky. Výsledky STEM tak neslouží jen jako ukazatel veřejného mínění, ale jako výchozí bod pro strategické úvahy o budoucnosti české obrany.